

Tanrı-Zaman İlişkisi Bağlamında Richard Swinburne'ün Klasik Teizme Eleştirileri ve Zamansal Tanrı Tasavvuru

Şeymatül Rabia Akıcı

 <https://orcid.org/0009-0008-6600-6436> | akiciseyma@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Modern din felsefesinin öncülerinden Richard Swinburne'ün Tanrı-zaman ilişkisine dair görüşleri bu çalışmada incelenmiştir. Klasik teizmin zamansız/ezelî şimdide fiilde bulunan Tanrı tasavvuruna Swinburne tarafından yöneltilen eleştiriler ele alınmış ve filozofun öne sürdüğü zamansal Tanrı tasavvurunun klasik teizmin karşılaştığı çıkmazları ne derece aşabildiği incelenmiştir. Teizme göre Tanrı'nın zamana dâhil olarak düşünülmesi Tanrı'ya adeta zamana tutsak edecektir. Tanrı, zaman ve onu oluşturan doğa kanunları ile sınırlanmış olacaktır ve Swinburne'ün iddia ettiği üzere yaratmayı ezeli zaman fikrinin içerisine yerleştirmek klasik teizmin kabulleri açısından bazı problemlere sebep olacaktır. Swinburne ezeli şimdide sahip Tanrı tasavvurunun insanın özgürlüğü, Tanrı'nın iyiliği, Tanrı'nın zaman içerisinde nasıl fiilde bulunduğu gibi bir takım teolojik-felsefi sorunlara neden olduğunu ileri sürer. Swinburne klasik teizmin insan iradesiyle ilgili açıklamalarını yetersiz bulmuş ve insan özgürlüğüne yer açmak için Tanrı'nın kendi iradesiyle zamana dâhil olduğunu ve kendi öz bilgisini sınırladığını iddia etmiştir. Swinburne, fiilin doğasıyla ilgili fiillerin anlarda değil belirli bir zaman diliminde gerçekleştiğini ifade ederek Tanrı'nın zaman içinde eylemde bulunması gerektiğini kabul eder. Yani Tanrı klasik teizmin iddia ettiği üzere ezeli şimdide fiilde bulunmamaktadır. Filozofa göre fiiller anlarda değil belirli bir zaman diliminde gerçekleştiği için Tanrı da zaman içinde eylemde bulunmaktadır. Swinburne'ün zaman tasavvuru ve bu tasavvur çerçevesinde ortaya koyduğu Tanrı-zaman ilişkisinin incelenmesi, klasik teizmin sunduğu zamansız Tanrı fikrinin neden olduğu problemlerin ortaya konulması açısından önemlidir. Çalışmada klasik teizmin ve Swinburne'ün Tanrı-zaman ilişkisi konusundaki savunularının teolojik ve felsefi boyutta hangi problemleri çözüp hangi problemlere kapı araladığını ortaya koymak amaçlanmıştır. Her iki görüş için de eleştirel bir bakış açısı sunmak çalışmanın bir diğer amacıdır. Araştırmada metin analizi yöntemiyle Swinburne'ün *The Christian God*, *The Coherence of Theism* ve *Space and Time* eserleri temel alınarak inceleme yapılmış ve bunların yanında ikincil kaynaklardan da yararlanılarak ulaşılan veriler analiz edilmiştir. Sonuç olarak Swinburne'e göre klasik teizmin Tanrı tasavvuru, değişmezlik, mükemmellik, kudret ve ilim gibi bir takım Tanrısal niteliklere ilişkin kabullerin sonucu olarak savunulmaktadır. Bu kabullerin bazı teolojik sorunları ortaya çıkardığı da açıktır. Tanrı'nın zamansallığı fikri ise insan iradesine, Tanrı'nın iyiliğine ve Tanrı'nın fiilde bulunmasına dair birtakım problemleri çözme amacıyla ileri sürülmüştür. Neticede klasik teizmin zamansız Tanrı tasavvurunun ortaya koyduğu problemlerin bir kısmı zamansal Tanrı tasavvuru ile giderilmektedir, fakat klasik teizm bu tasavvuru kabul edemeyecek bazı ön kabullere sahiptir. Her iki bakış açısının da çıkış noktası, belli

konularda belirledikleri kabullerden kaynaklanmaktadır. İki görüşün de vardığı nokta ise çözümü bekleyen başka problemlere işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Din Felsefesi, Richard Swinburne, Klasik Teizm, Tanrı, Zaman, Kudret, İlim, Özgürlük, Yaratma.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan “Tanrı-Zaman ilişkisi Bağlamında Richard Swinburne’ün Klasik Teizme Eleştirileri ve Zamansal Tanrı Tasavvuru” adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	25.07.2023
Kabul Tarihi	01.08.2023
Yayın Tarihi	08.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sanat ve Beşeri Bilimler, Felsefe, Mantık
Araştırma Alanı	Din Felsefesi
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/493
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	2. Oturum - 26 Ağustos 2023 Cumartesi 16:00 - 17:10
Telif Hakkı	© 2023 Şeymatül Rabia Akıcı. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Akıcı, Şeymatül Rabia. “Tanrı-Zaman ilişkisi Bağlamında Richard Swinburne’ün Klasik Teizme Eleştirileri ve Zamansal Tanrı Tasavvuru”. 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 33-36. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

Richard Swinburne's Criticisms of Classical Theism in the Context of God-Time Relationship and His Conception of a Temporal God

Şeymatül Rabia Akıcı

 <https://orcid.org/0009-0008-6600-6436> | akiciseyma@gmail.com
Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

This study examines Richard Swinburne's thoughts on the relationship between God and time, one of the forefathers of the modern philosophy of religion. I will analyze Swinburne's critiques of classical theism's conception of God acting in the timeless/eternal and possessing the present, and assess to which extent the philosopher's temporal conception of God can overcome classical theism's difficulties. The idea of God being incorporated in time, according to theism, would make God a prisoner of time. God would be constrained by time and the natural laws that govern it, and situating creation under the concept of eternal time, as Swinburne claims, would pose some difficulties for classical theism's assumptions. Swinburne contends that the concept of eternal God as owning the present raises a number of theological-philosophical issues, including human freedom, God's goodness, and how God acts in time. Swinburne finds traditional theism's theories of human will inadequate, claiming that in order to provide for human freedom, God voluntarily intervenes in time and limits his own self-knowledge. Swinburne acknowledges that God must operate in time by claiming that acts connected to the essence of the act occur across in a certain period of time rather than in moments. In other words, contrary to what classical theism argues, God does not act in his eternal present. According to him, God acts through time because acts do not occur in moments but in certain period of time. Examining Swinburne's idea of time and the relationship between God and time within this framework is critical for revealing the challenges caused by the idea of timeless God presented by classical theism. The purpose of this research is to determine which difficulties classical theism and Swinburne's arguments on the relationship between God and time answer and which problems they open up in theological and philosophical dimensions. Another goal of the research is to provide a critical viewpoint on both points of view. Swinburne's *The Christian God, The Coherence of Theism, and Space and Time* is evaluated in the study using the textual analysis approach and secondary source data. In conclusion, according to Swinburne, classical theism's conception of God is defended as a result of assumptions about certain divine attributes such as immutability, perfection, power, and knowledge. It is also clear that these assumptions raise some theological problems. The idea of God's temporality, on the other hand, was put forward in order to solve some problems regarding human will, God's goodness, and God's agency. As a result, the temporal notion of God solves some of the challenges created by the timeless conception of God in classical theism, yet classical theism has several presuppositions that prevent it from accepting this view. The

assumptions that both sides make on certain issues serve as their starting point. Both perspectives' conclusions point to further issues that need to be addressed.

Keywords

Philosophy of Religion, Richard Swinburne, Classical Theism, God, Time, Power, Knowledge, Freedom, Creation.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “Richard Swinburne’s Criticisms of Classical Theism in the Context of God-Time Relationship and His Conception of a Temporal God” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-25
Accepted	2023-08-01
Published	2023-08-08
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Art & Humanities, Philosophy, Logic
Research Area	Religious Studies, Philosophy of Religion
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/493
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 2 - August 26, 2023, Saturday 16:00 - 17:10
Copyright	© 2023 Şeymatül Rabia Akıcı. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Akıcı, Şeymatül Rabia. “Richard Swinburne’s Criticisms of Classical Theism in the Context of God-Time Relationship and His Conception of a Temporal God”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 33-36. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54